India és a Lélek útjain

Indiai úti beszámoló – előadás

Bokor Tábor 2026

A felkérés arról szólt, hogy tartsunk egy beszámolót a februári indiai utunkról.

Nekem ez már a nyolcadik indiai utam volt. Hatszor csoporttal utaztam, kétszer egyedül, ill. Józsival, most pedig én, ill. mi vittünk másokat.

A motivációja ennek az útnak egyszerű: szerettem volna felkínálni másoknak is annak az élménynek a lehetőségét, ahogyan ez az ezerszínű, ősi, és végtelenül gazdag kultúra megérint, meghökkent, elgondolkodtat, és talán elindít egy transzformációt abban, ahogyan önmagunkról és a világ működéséről gondolkodunk.

Nekem az első utam végén volt egy közvetlen Isten-élményem, ami nagyon mély kiteljesedés és megelégedettségélménnyel járt együtt. Éreztem az egész teremtett világot egységében, amelyben minden a helyén van, minden rendben van. Később maga az élmény elmúlt, de egy morzsája mélyen örökre bennem maradt.

Azóta is azt vallom, hogy nekem ezért az élményért oda kellett mennem. Ezek között a körülmények között, ahogyan most élni tudunk itt közép Európában, nehéz megélni ilyen élményeket. Ám azt gondolom, hogy a megmerítkezés az indiai kultúrában, mindennapokban – még ilyen rövid időre is-, képes ilyen élményeket indukálni.

Idáig kétszer tartottunk vetített képes úti beszámolót, és az útitársaink nagy része már akkor jelezte, hogy szívesen jönne velünk. Talán így esett, hogy a meghirdetés után kb. egy héttel, már megvolt a hat útitársunk. Továbbá az a tény, hogy senki nem lépett vissza, ill. az, ahogyan ez a nyolc ember az utazás alatt együttműködött, azt igazolja, hogy lélekben ez a csapat készen volt arra, hogy kilépve a komfortzónájából elinduljon a világ másik végére és kitegye magát egy gyökeresen más kultúra hatásainak és az oda és visszajutás viszontagságainak.

Amit én szerettem volna: hogy lássák, milyen az élet egy olyan kultúrában, ahol a vallás még ma is áthatja a mindennapi életet. Hogy hogyan szerveződik az élet ott, ahol a mindennapokat nem alapozza meg az egzisztenciális biztonság, ahol a helyzetek kimenetelét elsősorban nem szabályok, hanem a benne szereplők alakítják.

Célom volt továbbá, hogy meglátogassunk olyan helyeket, ahol betekintést nyerhetünk a világ szellemi életére nagy hatással bíró spirituális tanítók munkásságába, hagyatékába.

Hogy meglátogassuk az utunkba eső jelentőségteljes hindu templomokat, műemlékeket, amelyeken keresztül bepillanthatunk India történelmébe, mitikus világába.

Megízlelni az ételeket, és az Ajurvéda 5000 éves gyógyító tudományát legalább egy – egy masszázson keresztül. Mindezt a csoport tagjai számára befogadható mértékben.

És most tekintsünk át az utat a képeken, ill. az utazás állomásain keresztül.

1. nap

Kilenc órás repülőút után India Tamil Nadu nevű államának fővárosába, Csennaiba érkeztünk. Kilépve a repülőtérről az első sokk a rendkívüli párás meleg és a levegő semmi máshoz nem hasonlítható illata. Fogadott sofőrünk barátságosan integetett a repülőtér előtt várakozók seregéből. Én már régóta ismerem őt. Elhatározásom volt, hogy a csoport és az ő viszonyát (a megszokottól eltérően) alá-fölérendeltből partnerire hangoljuk, a munkáját méltányosan megfizetjük. Szerencsére ebben a csoport minden tagja egyetértett.

Indulási csoportkép a Liszt Ferenc repülőtéren.

Érkezés után a Csennai reptéren

Légkondicionált kisbuszunkkal, (amely az egész utazás alatt olyan volt, mint egy menedék) egy kb. 70 km-re lévő óceánparti kisvárosba, Mahabalipuramba mentünk. Remek hely ez az aklimatizációra. Barátságos, emberléptékű városka, ugyanakkor rendkívüli műemlékei miatt Unesco világörökségi helyszín is. Kipróbált, családias vendégházunk közel van az óceán parthoz. Egyszerűen felszerelt, tisztaságát tekintve is már kellőképpen „indiai”, de az európai embernek még elviselhető. Ugyanakkor meleg és barátságos, ezért segít szokni és elviselni azt a kulturális sokkot is, ami az érkezést követő

napokban ránk nehezedik. Pihenés, kicsomagolás után a partra mentünk, majd rövidebb séta közben feltérképeztük a környéket, megfigyeltük az étkezési és vásárlási lehetőségeket. Mindeközben lépten – nyomon rácsodálkoztunk a helyiek életére, ami azért is könnyű, mert Indiában a hétköznap nem agyonszabályozott, hanem spontán, folytonosan, színesen áramló, szinte minden az utcákon történik. Nem is szólt másról ez a nap. Megérkezés, séta, ismerkedés a várossal, kávézás, étkezés, közben beszélgetés. Csak úgy és annyi, hogy az élmények befogadhatóak maradjanak. A csoport tagjai egyébként meglepően jól bírták az éghajlati és kulturális sokkot és nyitottnak mutatkoztak az itt szerezhető élmények iránt. Nehézségnek a közös döntéshozás bizonyult az étkezések során.

Mahabalipuram utcaképek

2. nap

Reggeli a szállással szemben lévő kávézóban. Komfortosan, hiszen a közelség miatt saját ritmusban érkezhettünk, és itt tudtunk nyugati stílusú kávét, és szendvicset is rendelni. Ez apróságnak tűnhet, de ebben a közegben fontos, a hangulatunkat tekintve jó megalapozása volt az egész napunknak. Ezt a napot a helyi műemlékek meglátogatására szántuk. Bár nincsenek nagy távolságok, riksát rendeltünk, mivel az abban való utazás különleges élmény. Az oldalai nyitottak, a benne ülőknek minden karnyújtásnyira van, ami mellett elhalad.

Első riksázás

Mahabalipuramot a kőfaragók városának is hívják. Egy középkori uralkodócsalád, a Pallava dinasztia idejében kezdődött a környéken lévő számos gránitszikla faragása. És mi mást faraghattak volna kőbe, mint a nép mitológiájának, vallásának alakjait, történeteit. Ez is sajátja Indiának: a művészeti alkotások mindegyike vallási témájú. A műemlékek többségét egy-egy kőtömbből faragták. Számtalan kőbe faragott barlangszentély van a városban. A két legjelentősebb műemlék az ún. öt szekér, ill. a Gangesz alászállása című, a világon méretében és kidolgozottságában is egyedülálló kőfreskó. Az előbbinek az érdekessége, hogy azon egykori fából készült monumentális szekerekre utal, amin az istenségek képmását körbehordozták. Ugyanis az volt az elképzelés, hogy az istenek szekereken közlekednek ég és föld között. A témája pedig történelmi, a Mahabharata eposz hőseinek, a Pándava fivéreknek állít emléket.

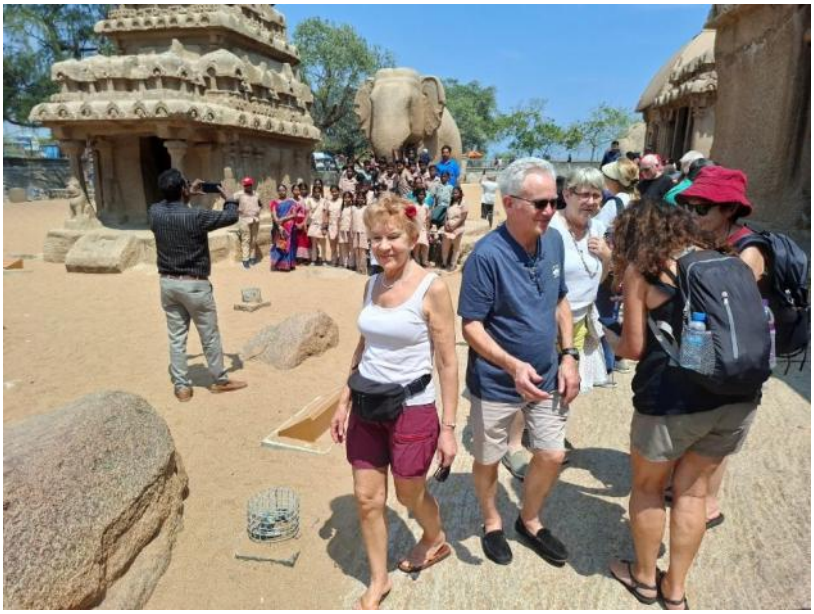

Nyugati turisták, helyi iskolás gyerekek: élet az „Öt szekér" műemlék-kertben

A kőfreskó pedig egy ugyancsak Pándava fiúnak, Ardzsúnának a vezeklését meséli el, aki a csatában elkövetett vétkeitől való megtisztulásáért arra kéri Siva istent, hogy bocsásson folyót a földre, aminek a vizében megtisztulhat. És Siva így bocsátotta a földre a Gangeszt, ami, mint tudjuk, India legnagyobb és legszentebb folyója.

Mint ahogyan a történetben összefonódik a jelen valósága, a mítosz és a történelem, úgy magán a faragott képen is így van ez. Például egy hasadék van meghagyva a kép közepén, ahol eső esetén ténylegesen lezúdul a víz az alul lévő medencébe. Közben a létezés különböző szintjein lévő, valós és mitikus lények a tanúi és élvezői ennek az eseménynek.

Valószínűleg India első épített kőtemplomainak egyike lehetett az ún. Parti Templom. Mint ahogy a műemlékek többségét Indiában, ezt is szép nagy gondozott park veszi körbe. Kényelmes sétánk volt itt a festői naplementében. Közben a helyiekkel fotózkodtunk. A fehér (nyugati) embernek nagy respektje van Dél - Indiában. Megtisztelő számukra, ha közös fotót készíthetnek velünk. Ez sokszor már terhessé is vált a számunkra a későbbiekben, de itt még szívesen tettük.

A helyet, ill. a mondák a templomot Hét Pagodaként említik, de mivel csak egy árva torony van, azt hitték, ez tényleg csak monda. Mígnem a 2004-es cunami számtalan romot hozott napvilágra a vízben a partok mentén.

Vacsorázó helyként egy, a szállásunkhoz közel eső, utcánkra nyíló étterem mellett döntöttünk. Vacsora közben odalépett hozzánk egy francia hölgy és meginvitált minket egy esti performanszra, ide az étterembe. Így spontán kaptunk egy nagyon különleges folklór estet. Radzsasztáni fiatalok zenéltek és táncoltak. A nézőközönség az utcáról szerveződött, a végén bárki beállhatott táncolni. A kalap is körbe – körbe járt a támogatásért.

3. nap

Irány Auroville! Mai programunk egy a világon egyedülálló spirituális kommuna meglátogatása. Az egykori forradalmár és spirituális tanító Sri Aurobindo elképzelése alapján létrehozott nemzetközi város Csennaitól délre az óceánpartján fekszik. Sajnos abból, hogyan szervezi az életét az itt élő közel 3000

ember, akik a világ minden tájáról érkeztek, most nem sokat láttunk. Nehézkes regisztrációt követően azonban sikeresen és szerencsésen bejutottunk a közösség központi meditációs templomába (Matrimandir), ami a csoportunk minden tagja számára óriási élmény volt.

Matrimandir

Aurowille alapértékei

Az interneten nagyon sok anyag található Aurowille-ről. Érdemes utánanézni, mert egy igazán érdekes és különleges kísérlet zajlik itt az emberiség egységének, az igazi testvériségnek a megvalósíthatóságát illetően, immár több mint 50 éve! Én erre most nem térnék ki. Talán mégis ami a legfontosabb: az itt élő nagyon sokféle ember közösségét az is összetartja, hogy mindannyian törekednek 12 értéknek a megvalósítására, megélésére. Ezek az értékek- készségek a következők: kitartás, törekvés, fogékonyság, fejlődés, szívjóság, bátorság, hála, alázatosság, őszinteség, béke, egység, nagylelkűség.

4. – 5. – 6. nap

Összecsomagoltunk és elindultunk Tiruvannamalaiba. Fél napos volt az út, kora délután érkeztünk. Szállodai becsekkolás, vacsora. Itt találkoztunk Erdős Erzsivel, aki már több mint tíz éve él Itt. Minden nap délidőben a German kávézóban ebédel. Ide jönnek azok a magyarok is, akik éppen a városban

tartózkodnak. Egy kis létszámú magyar közösség él itt, néhányan rendszeresen, mások alkalmanként, jönnek, mennek. Erzsi segíti a kapcsolattartást, információt ad, beszerzést segít, orvost, masszázst intéz. Mint más csoportoknak, nekünk is mesél az élményeiről és a tapasztalatairól. Az itteni életéről, ill. a személyes spirituális kereséséről, ami évekkel ezelőtt ide hozta. Akkor egy itt élt spirituális tanító, Ramana Maharshi követőjéül szegődött. Az ő általa javasolt meditációs formát gyakorolva. Ugyanezen okból érkeznek ide a világ minden tájáról spirituális keresők és gyakorlók. Ramana Maharshi egykori lakóhelyén most egy nagy szerzetesház, indiai nevén asram van, amit a mai napig áthat Ramana jelenléte, habár ő maga 1950 - ben meghalt.

Ramana Asram főbejárata

Az ide érkezők az idejük nagy részét a város közepén elhelyezkedő asramban töltik, részt vesznek a hindu szerzetesek által tartott szertartásokon, vagy meditálnak az erre szolgáló termek egyikében. Az asram a szent Arunacsala hegy lábánál fekszik. A hegy pedig a város közepén magasodik, sajátos hangulatot adva annak. A hegyen oldalában található két barlang is, amelyekben Ramana Maharshi még az asram megépülése előtt élt és meditált. Ezek meglátogatása is szinte napi programja az itt tartózkodóknak. Mi is felmentünk a barlangokhoz.

Úton Ramana barlangjához

Továbbá elmentünk a nagytemplomba is, amely a dél–indiai templomvárosok jeles példánya. A harmadik „kötelező” program ebben a városban a szent Arunacsala hegy megkerülése gyalogosan. A 14 km-es úton elsősorban hindu zarándokokkal lehet találkozni, mivel azt tartják, hogy A Hegy magának Siva istennek a megtestesülése, így annak megkerülésével el lehet nyerni az Ő áldását. A csapatból csak négyen vállalkoztunk e zarándokútra. A nagy meleg miatt hajnali hatkor indultunk és 11 órára értünk vissza.

Tájékoztató tábla az Arunacsala hegy megkerüléséhez (Girivalam)

Ebéd közben mondja Erzsi, hogy ma este lesz az egy ideje már itt tartózkodó Varga Zsoltiék búcsú-koncertje. Nagyon megörültünk Józsival, mert szerettük volna őket már otthon is meghallgatni élőben, de hát most ez pont Indiában sikerülhet! Úgymond autentikus közegben, hiszen Zsoltiék ún. bhajanokat, hindu spirituális énekeket énekelnek. A többieknek is tetszett e spontán szerveződő program, így igazán fergeteges, katartikus esténk lett. Csak úgy ragyogtunk a fénykép tanúsága szerint.

Nyolc utas egy riksában. Örömteli este után vidám hazazötyögés

7. nap

Ma tovább indulunk. Még hosszabb út áll előttünk. Egy megállóval, este érkezünk majd Madurai városába. Ebéd tájban értünk Srirangamba, ahol egy nagy folyó szigetén a világ legnagyobb, ma is működő, Visnu istennek szentelt templom található. Sajnos a délidő nem volt szerencsés időpont a látogatásra. Az egyébként máskor nyüzsgő, élettel teli templom szinte kihalt volt. Nem voltak szertartások. Szerencsénkre éppen arra sétáltatták a templomi elefántot, így az éppen ott lévők tudtak áldást kapni tőle.

Érkezik a templomi elefánt

Ez úgy történik, hogy az elefánt némi kis pénzért cserébe az ormányával megérinti a fejünk tetejét. A múzeum viszont nyitva volt, oda be tudtunk menni. Valamint láthattuk amint szépen kupacba osztályozzák az összegyűlt -elsősorban- pénzadományokat. Nagyon sajnáltam, hogy nem hallgathattak meg a többiek egy zenés szertartást, amiben nekünk tavaly előtt volt részünk: páratlan, különleges élményt nyújtott. Ez a templom ugyanis évszázadokra visszamenően az énekmondó hagyományáról híres és valószínűleg itt a legszínvonalasabb e templomi zene.

Továbbindulás, érkezés Maduraiba, szállás elfoglalása. Vacsora – jobb lehetőség híján – egy pizzériában. Elegáns pizzázó volt, középosztálybeli, főleg fiatal vendégekkel. Sajnos nem indiai étel, de a pizza kiváló volt. Itt már a sofőrünk is velünk evett. Természetesen mi álltuk a vacsoráját.

8. nap

A szállás nagyon kényelmes volt, nehezen indultunk el reggel. Megfelelőnek tűnő étkezési lehetőséget a város másik végén találtunk. Mire átvergődtünk a zsúfolt városon és végre megreggeliztünk, már nagyon kifutottunk az időből. Megint dél körül értünk a templomhoz. A madurai templom pedig India legnagyobb és legdíszesebb Siva istennek és a párjának, Minaksinak szentelt templom. Az ellenőrzés itt nagyon szigorú a belépéskor. Semmit nem lehet bevinni és még detektorral is átvizsgálnak. Én ezt tudtam, és nem is vittünk magunkkal semmit, de az egyik társunkon rajta maradt az okos órája, amit rögtön kiszúrtak és kiállítottak minket a sorból. Letétbe kellett tenni az órát, így utolsóként, az utolsó pillanatban csúsztunk át, mielőtt lezárták a bejáratot. Bent körbesétáltunk, leültünk és beszélgettünk az Arany lótusz vízmedence partján, ami nagyon kellemes hangulatot áraszt. Onnan jól ráláttunk a templom mind a négy magas, szobrokkal gazdagon díszített kapujára, az un. gopuramjára. A dél-indiai templomokban a szentélyeket óriási falakkal veszik körbe és a falakon minden égtáj felé hatalmas, tornyos kapukat nyitnak. Ezeket hívják gopuramnak.

A szentélyek ugyan zárva voltak, de ide valószínűleg úgysem engedtek volna be minket, mivelhogy nem vagyunk hinduk. Mostanában egyre többször tapasztalom, hogy a fő szentélyek közelébe sem engedik az idegeneket. Tíz éve, amikor elkezdtem Indiába járni, ez még nem volt szokás. Bár ez korlátoz minket, megértem a döntésüket. A szentély nem turista látványosság, hanem az áhítat helye. Vigyázzanak is annak a tisztaságára, ami számukra szent.

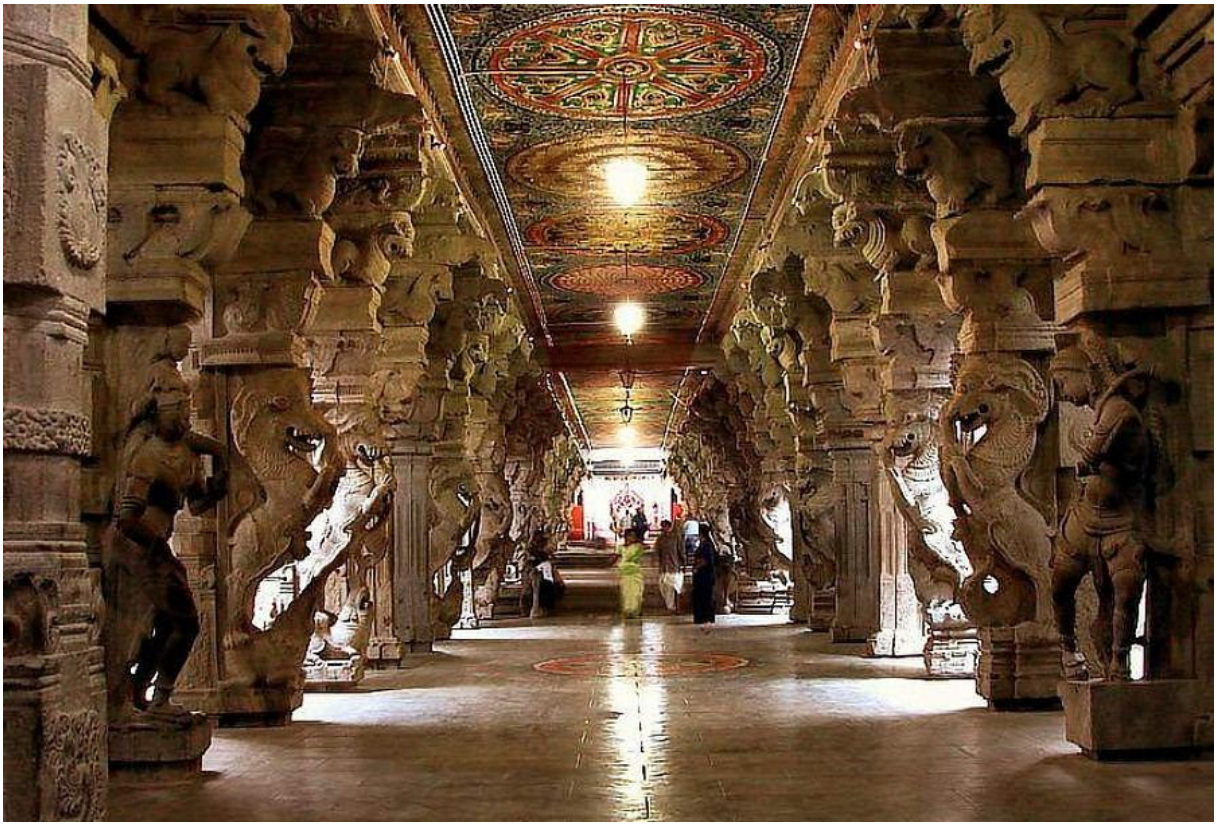

Madurai templom egyik csarnoka

Délután továbbutazás és este érkezés Rameswaramba. A szállás hangulatos volt, de megfelelő étkezési helyet csak egy elegáns szálloda éttermében találtunk. Meglepetésünkre az arra szánt költséghatáron belül igazán bőségesen és finomat lakmároztunk a svédasztalon feltálalt indiai finomságokból.

9. – 10. nap

Rameswaram India egyik vége. Igazából egy földnyelven található, ami Sri Lanka irányába nyúlik be az óceánba. A hely zarándok jellege a Rama hagyományon alapul. Ráma Visnu isten egyik avatárja (megtestesülése). A hindu vallásban Visnu isten feladata gondoskodni a világ megtartásáról, az élet folytonosságáról.

Ezt úgy teszi, hogy amikor a földi élet, veszélybe kerül fizikai és/vagy szellemi értelemben, ún. avatárokat küld a földre. Tíz avatárról szoktak beszélni a Föld története során. Buddhát és Jézust is egy - egy avatárnak tekintik, bár erről ők keveset beszélnek. Rama viszont fontos a sorban. A fáma szerint Ráma kedvesét Szíta hercegnőt a gonosz démonkirály Ravana elrabolta és a mai Sri Lanka területére hurcolta.

Rameswaram templom

Rama, Hanumán segítségével hidat épített Rameswaramból Sri Lankára. Megölte a démonkirályt, kiszabadította Szítát. A tengerparton köszönetképpen egy emlékművet emelt Siva istennek, erre épült a mai templom.
A városban több helyen, a templomban pedig 24 helyen található olyan kút, amelynél ún. thirthamot, vagyis szent, megtisztító fürdőt lehet venni. Ezért jönnek ide a zarándokok India minden részéről. Nagy szerencsénk volt, hogy a templom bejáratánál kaptunk egy vezetőt, aki végigkísért minket a kutakhoz, ahol egy-egy vödör vízzel mindannyiunkat nyakon öntöttek. Kétség sem maradt a megtisztulásunkat illetően: mindenünkből csavarni lehetett a szent vizet… Ezután soron kívül a templom fő szentélyéhez járulhattunk.

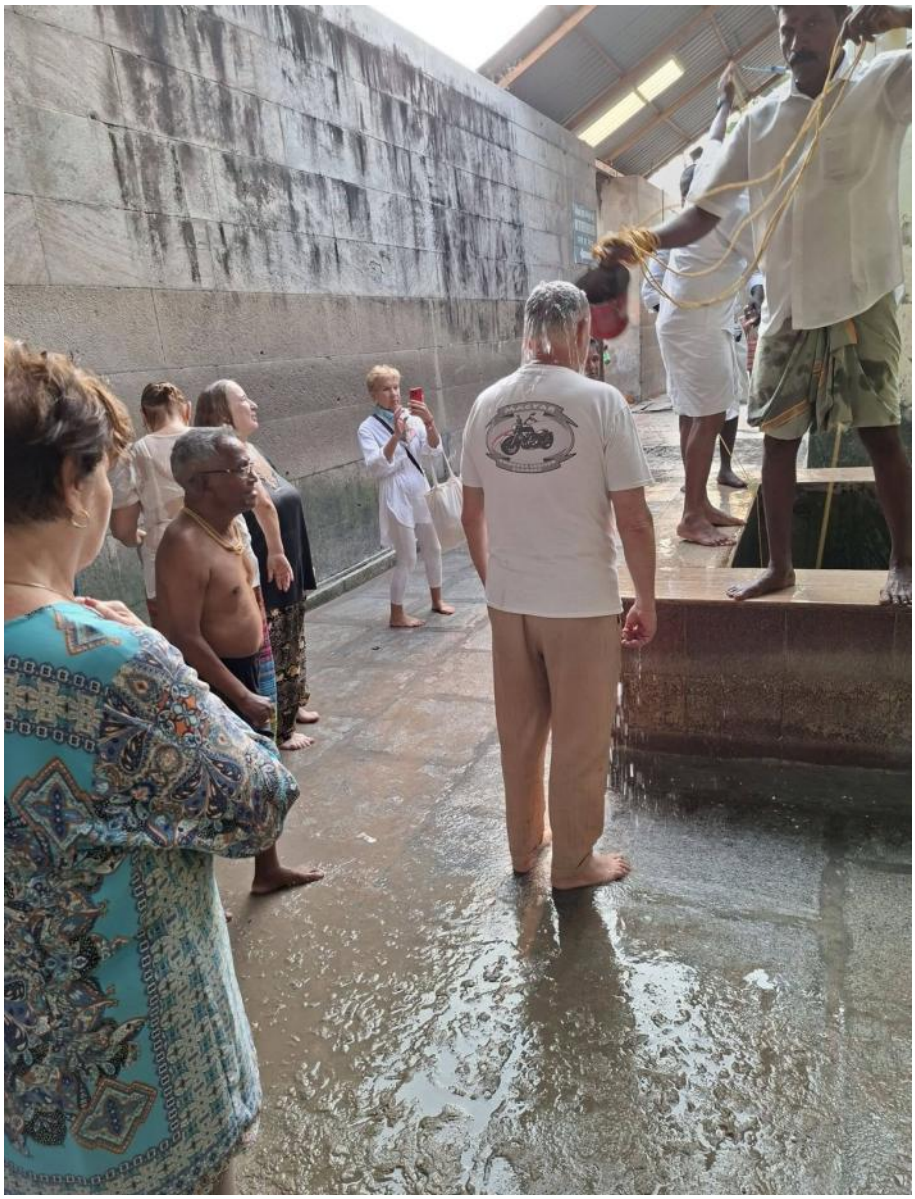

Aki Rameswaramban jár, mindenképpen ellátogat a földnyelv végére is. Útközben láthatja Danuskodi egykori kikötővárosának romjait is, amelyet egy cunami földig rombolt. Nagyon érdekes látvány, ahogyan a természet fokozatosan visszahódítja a területet.

11. – 12. nap

Ezen a napon újra nagyot utazunk. Délutánra le kell érnünk India másik végére, Kanyakumariba. Ez India legdélibb csücske. A városka hangulatát tekintve olyan, mintha egy hagyományos halászfalut egy idegenforgalmi hellyel gyúrtak volna össze.

Kanyakumari: esti csoportkép a katolikus templom körüli kálváriánál

Emlékhelyek is vannak itt. Itt szórták a tengerbe Gandhi hamvait, és van egy Vivekananda emlékmű, ami azért került ide, mert ő három napig meditált itt, mielőtt a tizenkilencedik század végén elindult a vallások világkongresszusára Amerikába. Azért, hogy a hindu vallásnak és a jóga kultúrájának hírét vigye. Bemutatkozása igen sikeres volt, a jóga manapság is igen népszerű a nyugati világban.

Napfelkeltére várva az óceán-parton

Kanyakumariba vallásos vonatkozása mellett (női szentélyek látogatása), napfelkeltét és naplementét nézni érkeznek tömegével az indiai emberek. Mi is felkeltünk korán hajnalban és lementünk az óceánpartjára, hogy sok ezer embertársunkkal együtt átéljük azt a csodát, ahogyan egy új nap reggelén a fény elárasztja a világot, új esélyt adva az életre. Itt, India déli végén, három tenger találkozásánál. Amikor így készülünk rá, igazán katartikus, kegyelmi pillanatként élhetjük meg.

13. nap

Utunk utolsó állomása a mai úti célunk. Mivel kilométerben ez is elég sok, célszerű beiktatni egy pihenőt is út közben. Dél India egyik legnépszerűbb nyaralóhelye, Kovalam beach remekül megfelel erre. A közelben van egy tengeri akvárium, amit már régóta szerettem volna megnézni, és az útitársaknak is megmutatni. Amikor Kovalamra értünk azonban kiderült, hogy a mai nap az intézményi szünnap India szerte. Így sajnos ez most sem sikerült. Találtunk viszont a parton egy jó éttermet, kávéztunk, megebédeltünk, majd végigsétáltunk a beachen.

Ezután felfrissülten szálltunk vissza a buszba. Távolságban már nem voltunk messzebb három – négy órányi utazásnál, mégis ránk sötétedett, mire Mararikulamba értünk. Óriási dugókon és kerülőutakon kellett átvergődnünk, mivel Kerala államon végig nagyszabású autópálya-építés zajlik.

Utolsó szálláshelyünk egy valódi kis oázis az óceánpartján. Autóval már nem is lehet bemenni a homokos part miatt. Kívül tudott kis buszunk leparkolni, a szállásadónk pedig homokjáró dzsippel jött a csomagjainkért. Habár késő este volt, készítettek még nekünk vacsorát, így megejthettük első étkezésünket a lampionokkal kivilágított asztaloknál, az óceán közvetlen közelében. Talpunk alatt a meleg homok, mellettünk a víz hullámainak a hangja, arcunkon a szél lágy símogatása, a távolban a halászhajók imbolygó fényei, az égen pedig ragyogtak a csillagok. Hol vagyunk? A Paradicsomban?

14.nap

Szobáink közvetlenül az óceánpartra nyíltak. Így reggel is a víz látványára ébredtünk. Reggeli: kávé, gyümölcstál és rántotta is a parton. Három program volt még a tervezetben, amit csillagtúra-szerűen terveztünk megvalósítani. A közeli nagyváros, Kocsin meglátogatása, hajózás a keralai lagúnákon, és a világszerte ölelő szentként ismert Amma asramjának a meglátogatása. Az utóbbi távolságban még éppen elérhető lett volna, ha nincs a sztrádaépítés. Így azonban a sofőrünk tanácsára le kellett erről mondanunk.

Úgy döntöttünk, hogy aznap Kocsinba utazunk. Izgalmas város az Arab tenger partján, mindig is fontos kereskedelmi központ volt, amin a gyarmatosítás kora hagyott nyomot. Itt volt például a világ egyetlen fűszertőzsdéje. A nyolcadik században, hazájából menekülve számos zsidó ember talált itt menedéket, befogadást. Gyönyörű zsinagógájuk ma is gondozott, bár a többségük mára már hazatelepült. Az egykori zsidó negyed főutcáján szinte minden kapható.

Kocsin zsinagóga

Itt van India első keresztény temploma, amit portugál ferences szerzetesek alapítottak. Valamint Vasco de Gama eredeti sírhelye egy katedrálisban. Dél Indiában Keralában nagyon elterjedt a katolikus kereszténység. Eredetét Szent Tamás apostol ideérkezésével hozzák kapcsolatba.

Katolikus bazilika

Sorra megnéztük ezeket a nevezetességeket, ebédeltünk egyet, és végigsétáltunk a part menti sétányon. Láttuk az ún. kínai halászhálókat: egy csak itt jellemző halászati formát, és a színes halpiacot. Sofőrünk segített eligazodni és alkudni a bazárban. Nagyon figyelmes és mindig keresi, hol tud a segítségünkre lenni.

Halpiac az óceánparti sétányon

Este a szobáink előtt szieszẗáztunk, amikor a párom félrehívott. Egy otthonról érkezett hírt mutatott a telefonján. Az üzenetet a fiunk írta, és a hír, hogy kitört az amerikai – iráni konfliktus, a dohai repteret támadás érte, a légteret lezárták. Kérte, hogy ne szóljak a többieknek egyelőre. Ne keltsünk pánikot. Két napunk van a visszaindulásig, hátha javul a helyzet. Nos, hát, nem sokáig tudtuk ezt a tényt titokban tartani. Még aznap, egy másik útitársunkat is informálták a gyermekei. Meglepő módon nem tört ki a pánik.

15. nap

Reggelre megjött a Qatar légitársaság értesítése is arról, hogy törölték a járatunkat. Bár türelemre intettek minket, tudtuk hogy valamit tennünk kell. Úgy döntöttünk, hogy felvesszük a kapcsolatot a miskolci Air Partner irodával, akik a jegyeinket foglalták. Ők azt mondták, hogy már az egész iroda azon dolgozik, hogy valahogyan hazahozzanak minket. Rengetegen rekedtek ugyanis az esemény miatt Ázsiában, az arab légitársaságok egyike sem repül, más járatokra pedig már alig lehet jegyet találni. Ráadásul nyolcat egyszerre. Délután már írtak is, hogy sikerült jegyet foglalniuk egy kairói járatra, és onnan Bécsbe. Egy hét múlva indul a gép. Beszéljük meg, hogy elfogadjuk-e, de tudnunk kell, hogy egyelőre nincs más lehetőség. Nem gondolkodtunk sokat. Nagyon józan és egyetértő volt a csapat. Tehát újra veszünk egy jegyet hazafelé és van még egy hetünk Indiában. Szállásadónk elé tártuk a problémánkat, miszerint még egy hétig szállásra van szükségünk. Mi nem tudtunk elutazni, mások viszont nem tudtak idejutni, így volt hely. Hatan lányok maradhattunk a szobáinkban, csak a fiuknak kellett költözniük. Érdekes módon mindannyian nyugodtak maradtunk. Sőt úgy éreztük, hogy ajándékba kaptunk még egy hetet a paradicsomban. Pedig nem volt egyszerű az új jegyek vételét lemenedzselni. Mindenkinek találni kellett valakit, rokont vagy ismerőst, aki az új jegy árát neki megelőlegezi, és bemegy az irodába kifizetni azt, vagy átutalja az összeget. Két napon belül. Mi nem mertünk onnan magyarországi utalást kezdeményezni.

16. nap

Időmilliomosok lettünk! Reggel csikung gyakorlás a parton, majd kényelmes reggeli. Szállásadónk segített, hogy lebonyolítsuk az utolsó tervezett programunkat, a sétahajózást a keralai lagúnákon. Felhívta az ismerősét és hajót foglalt nekünk. Aztán riksát hívott, ami elvitt a hajóhoz.

Urak lettünk…..

A keralai lagúnák átszövik Kerala tengerparthoz közel eső területeit. Néhány helyen csatornává szűkülnek, máshol pedig óriási tóvá terebélyesednek. Lakóhajókkal napokat lehet bolyongani rajtuk. Mi beértük három órával, és egy gondolával. Rengeteg ember él a lagúnák közötti szigeteken. Ők csónakokkal és menetrend szerinti hajókkal közlekednek. A lagúnákon hajózva nemcsak a vadregényes táj szépségeit szemlélhetjük, hanem az itt élők mindennapjait is, amiből sok a víz felől is látszik. Egyszer kikötöttünk egy kis mosdószünetre, ahol egy étterem is volt. Mindjárt meg is invitáltak bennünket egy sült halas lakomára. A hal teljesen friss volt. Életemben nem ettem ilyen finomat.

Helyi közlekedés a lagunán

Arul (sofőrünk) is élvezte a hajókázást. Segített a helyiekkel való kommunikációban, vagy a hajós kapitánnyal beszélgetett. Hiába indiai, a szubkontinens másik oldalán, Csennaiban él, életében nem járt még a lagúnákon. Látszott, hogy nagyon érdeklődő, gyűjti az információkat. Talán majd egy másik csoportot már ő is kalauzolhat az így szerzett ismeretek birtokában. Nagyon összemelegedtünk vele az utazás végére. A tervezett partneri viszony az egymásra utaltság megélésében megvalósult. Az utazás ideje és a közös étkezések, beszélgetések alatt egyaránt. Így ezen az estén igazán baráti érzésekkel váltunk el. Mivel jól gazdálkodtunk, a megállapodásunk szerinti összeget még egy kis hálapénzzel is meg tudtuk toldani. Jó volt látni az elégedettségét, örömét. Hosszú út állt előtte hazafelé. Kértük, hogy értesítsen minket hogy halad, mikor ér majd haza.

17. – 21. nap

Az utolsó napok igazi pihenéssel teltek. Józsi minden reggel tartott egy mini csikung edzést. Azután reggeli, majd ringatózás az óceán feltűnően meleg hullámaiban. Ebédelni majdnem mindig egy másik vendéglátóhelyre mentünk, a hosszan elnyúló homokos parton. A kora délutánt többnyire a légkondis szobáinkban töltöttük, a nagy meleg miatt. Később jöhetett megint egy kis ringatózás a vízben. Majd vacsora. Ezek voltak a rendszeresebb közös időtöltések.

Este a szálláson

Ám akinek kedve támadt, hosszú sétákat tett reggel és este a parton, közben szemlélve az éppen munkára induló vagy a tengerről érkező halászokat. Elmerenghetett a hullámokkal táncoló vízi madarakon, vagy a vízmosta homokparton, járataikból ki-kikandikáló és gyorsan futó rákocskák mozgásán, akiknek tényleg kocsányon lógott a szemük! Pálmafák alatt, hintaágyban ringatózva böngésztük a netet. Sötétedés után a hintaágyból az égre nézve a pálmafák levelei mögül előtűnő hold és csillagok látványa gyönyörű!

Mararikulam tényleg alig több mint egy halászfalu, tele vendégházakkal, és ajurvédikus rendelőkkel. Sajnos az árak igen magasak itt, a pénzünk pedig fogytán volt. Így már csak egy-két masszázsra tudtunk benevezni. Pedig időnk az lett volna. Vasárnap hajnalán Józsival felkerestük a település egyik katolikus templomát, hogy a helyiekkel együtt részt vegyünk az ünnepi szentmisén. (A korai kezdés ellenére dugig volt a templom, még kívül körülötte is üldögéltek a hívek) Igazán különleges, felemelő élmény volt!

Hajnali hat óra. Gyülekezünk a vasárnapi szentmisére

Az egyedüli kihívást ezekben a napokban az jelentette, hogy megértessük és elfogadtassuk a szállásadónkkal, hogy a plusz napok szállás és étkezési költségeiről számlára lesz szükségünk, amit itthon benyújthatunk a biztosítónak. Nagyon megijedtek a hírre. Magyarázták, hogy ha számlát adnak, az elviszi a bevételük jelentős részét. Márpedig amit a szezonban a vendégházzal keresnek, az az egész éves bevételük. A szezon októbertől márciusig tart. Az év többi részében a nyugati turisták számára itt bírhatatlan a meleg. Olyankor a panziósok is halászatból próbálnak némi jövedelemhez jutni, ami egyre nehezebb.

Az egyik ilyen egyeztető beszélgetésen valahogyan a hitre terelődött a szó. Mi tudtuk, hogy ők keresztények, mert láttuk a kirakott jelzéseket, szimbólumokat a vendégház portáján, és esténként kihallatszott, ahogyan az öreg szülők rózsafüzért imádkoznak. De amikor megtudták, hogy az előző napon mi is részt vettünk az általuk látogatott templom szentmiséjén, nagyon elérzékenyültek és egyik pillanatról a másikra megváltozott az odafordulás jellege. Teljesen spontán, mint régen látott testvérek üdvözöltük egymást. Hazaérkezésünket követő egy héten belül megérkeztek a hivatalos számlák, fillérre pontos elszámolással…

Az utolsó napon hozzánk igazították a reggelit. Aztán egyszer csak a közös fotózkodásnak is vége lett, és már úton is voltunk a reptérre. Az útvonalunk: Kocsin – Bombay egy belföldi járattal, Bombay – Kairó az egyiptomi légitársasággal, és Kairó – Bécs szintén az egyiptomiakkal. Bombaybe érve megtapasztaltuk azt a káoszt, amit az arab országok fölötti légtérzár az indiai légi közlekedésben okozott. Törölt és módosított járatok, tájékozatlan személyzet, de ezúttal is szerencsénk volt. A mi gépünk indulása csupán öt órát csúszott, és épphogy bár, de elértük Kairóban a bécsi gépet is. Bécsből az időközben leszervezett transzferjárattal ugyanúgy estére értünk haza, mint ahogyan az eredetileg is volt, csupán egy héttel később.

Viszlát India!

Fél év telt el az utazásunk óta. Én nagyon hálás vagyok az úti társaimnak, hogy lehetőséget adtak nekem arra, hogy megmutassunk nekik valamit az indiai élet és kultúra sokszínűségéből.

Az utólagos visszajelzések alapján az utazás által átélt élmények mindannyiunkban egyre inkább felértékelődnek. Többen visszavágynak Indiába, mert megérintette őket az ottani élet varázsa, egyszerűsége, élettelisége. Mintha lezárt ajtók nyíltak volna a lelkünkben. Ez nem maradhat következmények nélkül. Biztos, hogy a valódi, mély megérintődések eredményei előbb vagy utóbb, a személyiségünk által adott módon, mindannyiunk életében megmutatkoznak.

Orbán Ágnes és József